

BELÇİKA
ÜLKE RAPORU
(Meyve Sebze Mamulleri Sektörü Açısından)

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
ARGE ŞUBESİ

2019

İÇİNDEKİLER

1. GENEL EKONOMİK DURUM	3
2. BELÇİKA'NIN DIŞ TİCARETİ	6
3. TÜRKİYE İLE TİCARET	10
4. BELÇİKA'NIN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	14
5.İŞ ADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	18
KAYNAKLAR	19

BELÇİKA

1. GENEL EKONOMİK DURUM

Ekonomik Yapı

Belçika, 1800'lerde Avrupa kıtasında sanayi devrimini başlatan ülkelerin başında gelmektedir. Avrupa Birliği'nin kurucu üyesi olup, dünyanın en gelişmiş pazar ekonomilerinden biridir. Aynı zamanda, ihracat ve ithalat tutarının, GSMH'ye oranı açısından bakıldığında, AB ülkeleri arasındaki en açık ekonomilerden birisidir. Daha çok, ithal edilen hammadde ve yarı mamullerin işlenerek ihraç edilmesi şeklinde bir dış ticaret yapısı söz konusudur. Artık ekonomik olarak kullanılabilir durumda olmayan kömürün dışında, önemli bir doğal kaynağa sahip değildir. Bununla birlikte, çelik, tekstil, kimya, arıtma, gıda işleme, eczacılık, otomotiv, elektronik ve makina üretimi gibi geleneksel sektörler, ekonomideki ağırlıklı yerlerini korumaktadır.

Nüfus yoğunluğunun oldukça yüksek olduğu Belçika, . Limanları, kanalları, demiryolları ve otoyolları ağıyla son derece gelişmiş ulaşım altyapısı sayesinde Belçika sanayisi, çevre ülkelerin sanayileriyle entegre olmuş durumdadır.

Bütçe sorunları, yaşlanan nüfus ve düşük istihdam oranı ülkenin gündemindeki en önemli sorunları teşkil etmektedir. Son yıllarda, bütçe dengesi sağlanmış olmasına karşın, kamu borçları halen yüksek seviyededir.

Belçika, Avrupa'da ilk sanayileşen ülkeler arasındadır. Kömür, tekstil, çelik ve ağır sanayi sektörlerinde önemli gelişmeler kaydetmiş olup, zamanında bu endüstrilerin bulunduğu ve Flaman Bölgesinden daha zengin olan Valon Bölgesinde, birinci nesil bu endüstrilerin gerilemesinden sonra, bu durum kısmen, hafif sanayiler, kimyasallar ve gıda sanayileri ve hizmetler sektörü gibi bazı sektörlerin gelişmesi ile telafi edilmiştir. Diğer taraftan, şu anda Valon Bölgesinden çok daha zengin olan Flaman Bölgesi, modern bir endüstriyel zemin oluşturmak ve ileri teknoloji yatırımlarını çekmekte başarılı olmuştur. Flaman Bölgesi, ileri teknoloji ve araştırma yoğun endüstrilerde istihdam edilen çalışan sayısı açısından, AB ülkeleri arasında önde gelmektedir.

Limanları, kanalları, demiryolları ve otoyol ağıyla, son derece gelişmiş ulaşım altyapısı sayesinde Belçika sanayisi, çevre ülkelerin sanayileriyle entegre olmuş durumdadır.

Gayri Safi Yurt içi Hasılanın Sektörlere Göre Dağılım (2015 Yılı)

Tarım 0,6

Sanayi 21,9

Hizmetler 77,4

Ekonomi Politikaları

Diğer OECD ülkeleri gibi Belçika da, vergi reformları yaparken, aynı zamanda, yaşlanan nüfus ve altyapının yenilenmesi nedeniyle artan maliyetlerle de başa çıkma konusunda zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Dolayısıyla, geçmişte yapılan vergi reformları kapsamında elde edilen sonuçlar tatminkar olmayıp, sınırlı kalmıştır.

Emeklilerin, çalışan nüfusa göre oranının artacağı, bunun da kamu harcamalarına çok büyük bir yük getireceği tahmin edilmektedir. Bu problemle başa çıkmak üzere, ülkede bir Yaşlılık Fonu' bulunmaktadır. yaşlanan nüfusun emeklilik maaşlarını ve sağlık harcamalarını finanse etmek için gerekli kamu harcamalarındaki artış, 2030 yılı itibariyle GSMH'nin % 3.1'i oranına artış olacağı buna karşı nüfusun yaşlanması ile birlikte, işsizlik maliyetlerinde GSMH'nin % 1.1'i oranında bir düşüş sağlanacağı düşünülmektedir.

Avrupa'nın 4. dünyanın 8. büyük ekonomisi olan Belçika, Avrupa Birliği'nin kurucu üyesidir. Ülke aynı zamanda ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, Kanada, Japonya ve Rusya ile birlikte G8 adı verilen sanayileşmiş ülkeler grubuna dahildir.

Belçika güçlü ekonomik yapısını, diğer sanayileşmiş ülkelere oranla daha çok aile şirketi olan ve bu aileler tarafından yönetilen, sanayi grupları içerisinde bir araya gelmiş olan küçük ve orta ölçekli firmalara borçludur. Bu firmalar çeşitli kapital ve tüketim ürünleri kategorilerinde uzmanlıklar geliştirmişlerdir. Büyük ölçekli firmalar ise daha çok Kuzey ve Orta Belçika'da toplanırken Güney Belçika'da daha çok tarım ve turizm alanında faaliyet gösteren küçük işletmeler faaliyet göstermektedir.

Belçika ekonomisinde imalat sektörü çok güçlüdür. İmalat sektöründe son 30 yıldır Avrupa'nın 2. dünyanın 6. büyük üreticisi, imalat sektörü ihracatında dünyada ticaret fazlası veren 5. Ülkesidir. Ana sanayiler arasında otomotiv, gemi yapımı, kimyasallar, mobilya, giyim ve tekstil, deri eşya ve ayakkabı, gıda prosesi, seramik ürünler, parçalar ve makineleri sayılabilir. Tekstil, mobilya ve beyaz eşya gibi önemli sektörlerdeki firmalar düşük maliyetle üretim yapan Çin firmaları karşısında zorlanmaktadır.

Belçikan ekonomisinin bir diğer gücü ise "sanayi bölgeleri" olarak adlandırılan ve aynı sektörde, her biri üretim aşamalarının başka bir dalında uzmanlaşmış birçok firmanın sıkı ekonomik ilişkiler içerisinde bir arada bulunduğu alanların gelişimidir. Bugün Belçika'da 200'den fazla sanayi bölgesi mevcuttur.

Ülke çok çeşitli ihracat yapısına sahip olup, belli başlı sektörlerdeki global rekabet gücü, know-how üstünlüğü ve yenilikçilik "Made in Italy" markasını oluşturmuştur.

Diğer AB ülkelerine kıyasla Belçika'da daha fazla bürokratik engeller, karar alma süreçlerinde gecikmeler, yavaş işleyen adalet sistemi, yolsuzluklar, ağır vergi yükü ve yüksek oranlı kamu harcamaları ile karşılaşmaktadır.

Ekonomik Performans

Belçika, II. Dünya Savaşı sonrasında bir tarım ekonomisi olarak savaşın getirdiği ağır ekonomik çöküntüye maruz kalmıştır. Takip eden dönemde ABD'nin uyguladığı Marshall Planı ile sanayi tesislerini yeniden yapılandırma konusunda ihtiyaç duyduğu dış

sermayeyi elde eden Belçikan ekonomisi, sanayi sektöründe istihdam edilecek işgücünü de ülkenin güney kesimlerinden gelen göçmenlerden karşılamıştır.

1950-1960 döneminde bu iki önemli itici gücün birleşmesi sonucunda zayıf bir tarımsal ekonomiden güçlü bir sanayileşmiş ekonomiye dönüşüm gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 1957 yılında Belçika'nın Avrupa Ekonomik Topluluğu'na üyeliği de Avrupa'nın geri kalanıyla ekonomik entegrasyonunu hızlandırmıştır. Bu on yıl içerisinde ülkenin ortalama büyüme hızı 5,3 olarak gerçekleşmiştir. 1960 ve takip eden iki yıl boyunca da ortalama olarak yıllık % 6,3 oranında ekonomik büyüme gerçekleşmiş ve bu dönem daha sonraları Belçikan ekonomik mucizesi (il boom economico) olarak anılmaya başlanmıştır.

1957 yılında AB'nin temelini oluşturan Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)'nin kurulmasıyla başlayan süreçte "Altılar" olarak anılan Fransa, Almanya, Belçika, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'un oluşturduğu gümrük birliği sayesinde aralarındaki ticareti sürekli olarak geliştiren söz konusu ülkeler aynı zamanda Avrupa'nın ekonomik gelişimine de hız kazandırmıştır.

Belçikan ekonomisi 2012'den beri devam eden mali sıkılaştırma politikalarının, zayıf iş dünyası ve tüketici güveni sonucu olarak daralan ekonomi 2015 yılında sınırlı da olsa bir iyileşme göstermiş (% 0,6), ekonomi 2016 yılında % 1, 2017'de de % 1,5 büyüme ile devam etmiştir.

Belçika, IMF 2018 yılı verilerine göre 191 ülke arasında 1,9 trilyon dolar GSYİH ile dünyanın 8. en büyük ekonomisidir. 2016 yılı verilerine göre ülkenin GSYİH'sı içinde tarım sektörünün payı % 2,1, sanayinin % 23,9 ve hizmetler sektörünün payı ise % 74 olarak görülmektedir.

2018 yılında cari fiyatlara göre, 2,2 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın, 2019 yılında 2,3 ve 2024 yılında da 2,6 trilyon dolar olması beklenmektedir. 2017 yılında % 1,3 olan tüketici fiyatlarındaki yıllık ortalama enflasyon oranının, 2018 yılında % 1,1, 2019 yılında % 1,3 olacağı tahmin edilmektedir. 2017 yılında % 2,9 olan cari ödemeler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2018 yılında % 2,6, 2019 yılında da % 2,2 ve 2024 yılında da % 0,9 olması beklenmektedir.

Cari fiyatlara göre Belçika, 2017 yılında 32.000 dolar, 2018 yılında da tahmini olarak 36.000 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 27. sırada yer almaktadır.

2. DIŞ TİCARET

Belçika Dış Ticaret Değerleri (Milyon Dolar)

Yıl	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İhracat	475.958	446.854	511.505	472.201	398.968	395,722
İthalat	466.349	437.883	488.527	452.773	375.834	366.874
Dış Ticaret Hacmi	942.306	884.737	1.000.032	924.974	774.802	792.646
Dış Ticaret Dengesi	9.609	8.972	22.978	19.429	23.134	28.848

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 1. Belçika'nın İhracatında Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

GTİP	Ürün Adı	2014	2015	2016
	TÜM ÜRÜNLER	472,201	397,739	395,722
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	30,289	27,741	30,276
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	30,346	27,252	26,359
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	40,829	24,275	19,741
7102	Elmaslar	20,563	15,510	15,854
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	16,729	13,345	13,137
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	12,471	10,229	10,140
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	8,101	8,953	8,659
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	7,019	6,261	6,497
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	6,219	5,712	5,562
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	6,306	5,080	5,400
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	8,239	6,218	4,540
9021	Ortopedik cihazlar, kırıklara mahsus cihazlar, işitme cihazı vb.	4,331	4,241	3,922
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	2,749	2,542	3,792
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	4,831	3,857	3,659
2922	Oksijen gruplu amino bileşikleri	2,862	3,490	3,361
6404	Ayakkabı; yüzü dokuma maddelerinden, tabanı kauçuk, plastik vb	1,930	2,219	2,921
1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	2,953	2,698	2,889

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 2. Belçika'nın İthalatında Başlıca Ürünler (Milyon ABD Doları)

GTİP	YIL	2014	2015	2016
	TÜM ÜRÜNLER	452.773	371.025	366.874
8703	Otomobil. steysin vagonlar. yarış arabaları	26.947	28.418	31.144
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	23.413	21.999	21.274
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	29.191	17.587	15.722
7102	Elmaslar	19.755	15.594	15.378
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	27.380	14.525	11.324
3002	İnsan ve hayvan kanı. serum. aşı. toksin vb. Ürünler	13.812	12.218	11.135
2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	7.406	9.449	8.483
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	13.803	10.724	8.033
8708	Kara taşıtları için aksam. parçaları	9.397	7.099	7.071
9018	Tıp. cerrahi. dişçilik. veterinerlik alet ve cihazları	5.814	5.495	5.320
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	3.312	3.149	4.093
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	4.593	3.903	3.365
2922	Oksijen gruplu amino bileşikleri	2.883	3.220	3.223
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	3.352	2.828	3.036
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri. üniteleri	3.838	3.009	2.960
9021	Ortopedik cihazlar. kırıklara mahsus cihazlar. işitme cihazı vb.	3.408	3.127	2.932
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	3.062	2.903	2.865
2902	Siklik hidrokarbonlar	4.667	2.802	2.599
2935	Sülfonamidler	1.743	1.665	2.523
2901	Asiklik hidrokarbonlar	3.811	3.154	2.505
6403	Ayakkabı; yüzü deri. tabanı kauçuk. plastik. tabii. suni vb kösele	1.985	1.804	1.713

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 3. Belçika'nın İhracatında Başlıca Ülkeler (Milyon \$)

Ülke Adı	2014	2015	2016
Dünya	472,201	397,739	395,722
Almanya	79,287	66,997	63,568
Fransa	74,132	61,290	60,065
Hollanda	55,856	45,479	43,470
Birleşik Krallık	39,373	35,154	34,681
ABD	25,383	23,789	22,668
İtalya	20,654	20,021	20,167
İspanya	11,753	10,397	10,307
Hindistan	11,384	8,666	8,857
Polonya	8,323	7,507	7,786
Çin	9,972	7,526	7,064
İsveç	6,708	6,295	6,649
Lüksemburg	7,424	5,981	5,684
İsviçre	6,369	5,303	5,624
Türkiye	6,406	5,037	4,548
Avusturya	4,863	4,016	3,921
B.A.E.	4,743	3,867	3,901
Japonya	4,070	3,653	3,882
Rusya Federasyonu	5,435	3,374	3,631
Çek Cum.	3,859	3,384	3,313
Danimarka	3,384	2,950	3,029
Brezilya	4,376	2,861	2,682
İsrail	2,970	2,263	2,575
Hong Kong	3,274	2,543	2,388
Macaristan	2,567	2,328	2,267
İrlanda	2,230	1,970	2,167
Finlandiya	2,497	2,151	2,158

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 4. Belçika'nın İthalatında Başlıca Ülkeler (Milyon \$)

Ülke Adı	2014	2015	2016
Dünya	452,773	371,025	366,874
Hollanda	90,436	61,902	58,557
Almanya	59,552	47,140	48,940
Fransa	46,132	35,322	34,327
ABD	33,276	32,388	29,568
Birleşik Krallık	22,140	18,743	17,293
İrlanda	16,918	17,676	16,293
Çin	18,109	16,213	15,915
İtalya	15,727	14,303	14,241
Japonya	7,358	8,197	9,203
İspanya	8,233	6,924	8,555
Rusya Federasyonu	14,059	9,225	8,309
İsveç	8,529	6,681	7,181
Singapur	5,652	5,911	6,165
İsviçre	5,827	4,832	4,943
Hindistan	5,427	4,569	4,831
Türkiye	4,510	3,878	4,307
Polonya	4,920	4,086	4,107
Çek Cum.	4,314	3,613	4,018
Norveç	6,378	4,899	3,734

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

3. TÜRKİYE İLE TİCARET

Tablo 5. Türkiye-Belçika Dış Ticaret Değerleri (1000 dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi
2011	2.450.998	3.959.254	6.410.252	-1.508.256
2012	2.360.258	3.690.322	6.050.580	-1.330.064
2013	2.573.804	3.843.376	6.417.180	-1.269.572
2014	2.940.313	3.863.934	6.804.247	-923.621
2015	2.557.805	3.146.923	5.703.173	-590.673
2016	2.548.273	3.217.841	5.766.114	-669.568
2017	3.157.087	3.728.089	6.885.936	-571.762

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 6. Türkiye'nin Belçika'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	TOPLAM İHRACAT	2 557 901	2 548 240	3 157 087
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar	310 047	277 385	477 675
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	338 682	302 406	356 965
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	204 213	199 943	217 960
2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	47 290	88 180	189 983
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	68 868	72 270	129 164
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	109 117	116 560	112 594
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	92 493	102 669	83 642
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik $\geq$ 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	6 300	16 587	72 914
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	43 894	34 777	68 103
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	23 166	21 714	52 865
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	60 953	59 125	46 457

6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	36 195	35 244	45 829
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	35 897	34 398	37 384
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	31 822	31 806	34 099
2007	Reçel, jöle, marmelat, meyve püresi ve pastaları (pişirilerek hazırlanmış)	50 950	33 820	31 560
7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	17 158	17 407	29 044
6115	Külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dâhil) ve patik çoraplar (örme)	30 747	28 569	28 743
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	24 267	21 924	25 114
5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	17 971	19 677	21 236
7112	Kıymetli metallerin, kaplamalarının artık ve döküntüleri, artıkları	8 424	3 851	21 029
7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	0	4 343	20 313
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	18 447	16 945	19 217
8403	Merkezi ısıtma kazanları (84.02 pozisyonundakiler hariç)	13 209	12 426	18 257
8409	Sadece veya esas itibariyle 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	22 268	20 433	17 911
2008	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen meyve ve yenilen diğer bitki parçalarının konserveleri	22 148	21 074	16 524
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	15 538	15 915	16 234

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

Tablo 7. Türkiye'nin Belçika'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	TOPLAM İTHALAT	3 146 924	3 200 764	3 728 849
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	340 370	442 540	575 722
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	118 979	142 548	228 295
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	156 299	145 688	179 807
7108	Altın (platin kaplamalı altın dâhil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	89 681	125 418	160 416
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	135 482	128 331	156 261
8446	Dokuma makinaları (tezgâhlar)	89 910	133 267	140 029
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	113 297	97 921	106 011
3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	61 970	71 528	90 242
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	88 282	97 448	84 050
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik $\geq$ 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	40 499	46 367	77 160
3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekillerde)	55 631	57 485	75 594
2917	Polikarboksilik asitler, anhidritleri, halojenürleri ve türevleri	58 124	84 797	73 041
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kaplanmış olanlar)	92 921	64 474	72 356
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	70 144	54 208	65 990
7209	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği $>$ 600 mm, soğuk haddelenmiş, kaplanmamış)	28 598	27 507	58 423
3214	Macunlar, reçineli çimentolar ve boyacılıkta kullanılan dolgu ve sıvama maddeleri	43 793	49 363	54 746
7225	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya daha fazla)	43 232	49 285	52 830
7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya fazla olanlar)	60 372	57 212	51 457
7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dâhil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2 135	55 359	49 305
8703	Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar	109 386	55 286	44 296
8701	Traktörler	40 681	34 999	43 687

3811	Vuruntuyu önleyici, oksidasyonu durdurucu müstahzarlar, peptizan katkılar, aşınmayı önleyici katkılar, vb. Müstahzarlar	41 112	37 009	43 585
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	41 467	33 107	38 395
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekillerde)	48 960	24 431	36 627
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folyo (gözeneksiz)	26 858	29 522	33 192
8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	37 388	29 602	32 575
3904	Vinil klorür veya diğer halojendenmiş olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	28 402	22 375	31 335
7901	İşlenmemiş çinko	25 353	22 663	29 709
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	13 772	22 415	29 647

Kaynak: Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)

4. BELÇİKA'NIN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo 8. Türkiye'nin Belçika'ya Meyve Sebze Mamulleri İhracatı

ÜRÜN GRUBU	2017	2018	DEĞİŞİM
	FOB USD	FOB USD	FOB USD
DONDURULMUŞ SEBZELER	3.669.831	3.964.113	8%
DONDURULMUŞ MEYVELER	3.758.947	3.512.500	-7%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	1.346.240	2.694.710	100%
DOMATES KONSERVELERİ	2.207.556	2.533.175	15%
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELERİ SİRKELİ	2.653.676	2.356.778	-11%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ	1.701.852	2.340.628	38%
ŞARAP	1.871.404	1.695.618	-9%
KURUTULMUŞ SEBZELER	1.844.151	1.324.205	-28%
SULAR.BUZ VE KAR	744.660	1.280.530	72%
REÇEL.JÖLE.MARMELAT	1.426.630	1.067.249	-25%
DOMATES KETÇABI VE DİĞER DOMATES SOSLARI	1.345.624	972.281	-28%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	909.087	870.453	-4%
ALKOLLÜ İÇKİLER (ALKOL DERECEŚİ<80)	484.455	479.383	-1%
DİĞER MEYVE KONSERVELERİ	522.259	458.133	-12%
DOMATES SALÇASI	159.929	147.583	-8%
DİĞER MEYVA SULARI	57.571	146.231	154%
ELMA SULARI	181.047	111.829	-38%
KİRAZ (VİŞNE DAHİL)KONSERVELERİ. ALKOLLU .ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	169.080	98.461	-42%
TURUNÇGİL KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ . TATLANDIRILMIŞ	105.354	84.841	-19%
FASULYE KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	6.779	78.400	1.056%
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	11.664	47.749	309%
SİRKE	38.847	41.591	7%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	48.617	26.810	-45%
TURUNÇGİL SULARI	5.830	26.246	350%
KARIŞIK HALDEKİ MEYVE VE SEBZE SULARI	33.905	23.326	-31%
BİRA	37.453	22.843	-39%
ÇEŞNİ.LEZZET VERİCİ KARIŞIMLAR VE SOSLAR	0	9.441	
VERMUT VE DİĞER ALKOLLÜ İÇKİLER	0	5.682	
ÜZÜM SUYU	1.457	4.637	218%
ANANAS SUYU	5.779	3.993	-31%
BEZELYE KONSERVELERİ DONDURULMAMIŞ	1.805	970	-46%
ALKOLLÜ İÇKİLER (ALKOL DERECEŚİ>=80)	109.933	0	-100%
DOMATES SUYU	505	0	-100%
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ SEBZELER	152	0	-100%
KAYISI KONSERVELERİ. ALKOLLÜ.ALKOLSÜZ. TATLANDIRILMIŞ	5.925	0	-100%
MANTAR.DOMALAN KONSERVELERİ	1.247	0	-100%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	1.235.718	0	-100%
GENEL TOPLAM	26.704.970	26.430.387	-1%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)

2017 yılında Türkiye Meyve Sebze Mamulleri Sektörünün Belçika'ya ihracatı, 26,7 milyon dolar, 2018 yılında 26,4 milyon dolar, olarak gerçekleşmiştir. Belçika, sektörün 2018 yılı ihracatında 14. sırada yer almaktadır.

Tablo 9. UMSMİB'in Belçika'ya Meyve Sebze Mamulleri İhracatı

	2017	2018	DEĞİŞİM
ÜRÜN GRUBU	FOB USD	FOB USD	FOB USD
DONDURULMUŞ MEYVELER	2.156.885	1.783.674	-17%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	1.352	1.234.732	91.204%
DONDURULMUŞ SEBZELER	544.153	741.535	36%
DİĞER SEBZE KONSERVELEİ	17.070	63.651	273%
FASULYE KONSERVELEİ. DONDURULMAMIŞ	0	23.362	
BİRA	37.453	22.843	-39%
SULAR.BUZ VE KAR	12.998	10.962	-16%
DİĞER MEYVA SULARI	0	3.628	
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	0	3.362	
DOMATES SALÇASI	7.773	1.067	-86%
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELEİ SİRKELİ	0	490	
DİĞER SEBZE KONSERVELEİ. DONDURULMUŞ	6.545	0	-100%
PATATES KONSERVELEİ. DONDURULMUŞ	1.026.990	0	-100%
REÇEL.JÖLE.MARMELAT	5.096	0	-100%
GENEL TOPLAM	3.816.316	3.889.304	2%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (<http://www.uib.org.tr>)

UMSMİB'in Belçika'ya ihracatı 2017 yılında 3,81 milyon dolar, 2018 yılında 3,88 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 9). Belçika, UMSMİB 2018 yılı ihracatında değer bazında sıralamaya göre 10. sırada yer almaktadır.

Tablo 10. Belçika'nın Ürün Grubu Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (İlk 15 Ürün)

		2015	2016	2017
GTİP	ÜRÜN AÇIKLAMASI	1000 USD	1000 USD	1000 USD
	GENEL TOPLAM	5.163.300	4.990.802	5.085.291
220210	Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış ve aromalandırılmış)	589.787	653.738	718.016
220421	Diğer şarap ve üzüm şırası (durdurulmuş)- muhtevası 2 litre/daha az kaplarda	635.835	638.326	683.406
200919	Portakal suyu (Fermente edilmemiş ve alkol katılmamış), ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış olsun olmasın :	528.290	353.983	369.878
220410	Köpüklü şaraplar	264.719	252.031	277.902
200912	Portakal suyu (dondurulmamış; briks değeri 20'den az)	391.768	300.713	274.296
71080	Diğer Sebzeler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş) (dondurulmuş)	237.263	254.578	263.142
220110	Mineral sular ve gazlı sular	276.787	265.262	225.288
200410	Patatesler: (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç) :	123.021	97.991	135.667
220830	Viskiler	114.932	104.502	126.930
200599	Fasulye (kabuksuz): (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmamış) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç) :	88.804	101.998	116.442
81190	Diğer meyveler ve sert çekirdekli meyveler (dondurulmuş)	98.759	100.465	112.679
220710	Etil alkol; alkol derecesi >= 80% tağyir edilmemiş	72.223	91.544	95.753
220429	Taze Üzüm Şarabı - fermantasyonu alkol ilavesi ile önlenmiş veya durdurulmuş	109.926	108.280	79.111
81120	Ahududu, böğürtlen, dut, loganberrier (bir çeşit böğürtlen), siyah, beyaz ve kırmızı Frenk üzümü ve Bektaşi üzümü: İlave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içerenler (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılarak pişirilmiş, dondurulmuş)	78.411	73.943	78.858
200799	Diğerleri: Reçeller, jöleler, marmelatlar, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları (pişirilerek hazırlanmış) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içersin içermesin)	65.298	67.192	72.324

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Trademap verilerine göre, Belçika'nın 6'lı GTİP bazında Toplam Meyve Sebze Mamulleri ithalatı 2015 yılında 5,1 milyar dolar, 2016 yılında 4,9 milyar dolar olarak gerçekleşirken, 2017 yılında 5,0 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 10).

Tablo 11. Belçika'nın Ülke Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (İlk 30 Ülke)

	2015	2016	2017
ÜLKELER	1000 USD	1000 USD	1000 USD
Dünya	5.163.300	4.990.802	5.085.291
Fransa	1.556.965	1.542.655	1.516.622
Hollanda	673.053	756.191	857.420
Brezilya	827.259	561.695	546.665
Almanya	442.526	448.718	436.689
İspanya	280.050	259.552	276.870
İtalya	256.765	258.686	254.082
Avusturya	149.975	157.720	198.620
Birleşik Krallık	143.918	160.487	148.153
Portekiz	102.731	102.688	100.289
Türkiye	60.712	61.803	71.397
Polonya	76.115	71.841	68.357
ABD	50.276	57.957	60.276
Çin	42.155	49.433	52.160
Şili	47.315	44.112	40.112
Kosta Rika	38.797	46.458	37.456
Lüksemburg	30.782	34.681	37.406
Sırbistan	35.279	29.918	30.288
Hindistan	33.017	36.193	29.545
Macaristan	32.998	32.036	29.412
Güney Afrika	26.633	25.114	29.167
İrlanda	38.166	27.732	27.094
Fas	26.338	17.425	18.540
Yunanistan	18.038	15.956	15.087
Mısır	5.949	10.222	14.938
Danimarka	11.692	16.643	13.883
Peru	10.901	9.528	13.469
Arjantin	12.775	14.036	12.630
Avustralya	12.081	13.205	12.472
Meksika	9.579	10.534	12.159
İsveç	12.610	11.497	10.573

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Belçika'nın ***Meyve Sebze Mamulleri ithalatı yaptığı ülkeler sıralamasında Türkiye 10. sırada yer almaktadır (Tablo 11).***

5. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Pasaport ve Vize İşlemleri

Ülkeye girişte, Avrupa Topluluğu vatandaşları için pasaport ya da nüfus cüzdanı yeterlidir. Diğer ülke vatandaşlarından istenilen belgeler, yasal geçerlilik taşıyan bir pasaport ve Belçika Büyükelçiliği veya konsolosluklarından alınmış geçici giriş veya oturma vizeleridir. Vize uygulamasının olmadığı ülke vatandaşları için, 90 günü aşmamak ve çalışmamak kaydıyla geçici giriş hakkı mevcuttur.

Belçika, lacivert pasaport sahibi Türk vatandaşlarından vize talep etmektedir. Gri, yeşil ve kırmızı pasaportlarda ise vize uygulaması bulunmamaktadır. Bu tür pasaportları olan Türk vatandaşları 90 günü aşmamak kaydıyla, Belçika'ya giriş yapabilmektedirler.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Tarih	İsim	Yerel İsim
1.Oca	Yeni yıl	Nouvel An
*	Paskalya	Paques
Paskalya'dan sonraki ilk Pazartesi	Paskalya'dan Sonraki Pazartesi	Lundi de Paques
1.May	İşçi Bayramı	Fete du Travail
Paskalya'dan sonraki 6. Perşembe		Ascension
Paskalya'dan sonraki 7. Pazar	Pentekot	Pentecote
21.Tem	Ulusal Tatil	Fete Nationale
15.Ağu		Assomption
1.Kas	Tüm Azizler	Toussaint
11.Kas		Jour de l'Armistice
25.Ara	Noel	Noel

Resmi tatiller

* Her yıl Mart'ın son haftasında veya Nisan ayında bir güne rastlamaktadır.

KAYNAKLAR

1. Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)
2. Uludağ İhracatçı Birlikleri (www.uib.org.tr)
3. Trademap (www.trademap.org)

YASAL UYARI; Bu rapor Birliđimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliđimiz hiçbir Şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliđimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.